

Oplegvel

1.	Onderwerp	Jaarverslag Regionaal Bureau Leerplicht 2014-2015		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Efficiencytaak		
3.	Regionaal belang	Door de uitvoering van de leerplichtwet en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten op regionaal niveau te organiseren worden behalve schaalvoordelen ook kwalitatieve doelen gediend.		
4.	Behandelschema:	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
			11-11-2015 16-12-2015	07-10-2015
5.	Advies PHO	<p>Het PHO heeft naar aanleiding van het jaarverslag RBL 2014-2015 meningsvormend gediscussieerd over de signalen die de uitvoering van de leerplicht- en RMC-functie opleveren voor het lokale en regionale jeugdbeleid, inkoop jeugdhulp, Wet op Passend Onderwijs, WMO en de Participatiewet. De volgende onderwerpen zijn besproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - passend onderwijs, met name vrijstellingen en thuiszitters; - samenwerking onderwijs en jeugdhulp; - effectiviteit RMC-trajecten. <p>Mw. van Overschot (teamleider RBL) beantwoordt vragen over deze onderwerpen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandachtspunt voor volgend jaarverslag is de registratie van thuiszitters en zorgleerlingen. Dhr. de Wit verzoekt het RBL om meer kwalitatieve informatie toe te voegen en de informatie met de samenwerkingsverbanden af te stemmen zodat er een eenduidig beeld van thuiszittersproblematiek ontstaat. 		

		Naar aanleiding van het jaarverslag: Dhr. Mostert (Katwijk) vraagt aandacht voor het probleem dat er in de regio niet voldoende plekken voor asielzoekers zijn in voortgezet onderwijs. Da Vinci College in Leiden heeft een internationale schakelklas, maar zij hebben te weinig capaciteit om dit voor de hele regio te organiseren. Er zijn meer scholen nodig. Da Vinci College is bereid deskundigheid op dit gebied te delen. Dhr. Mostert roept collega's uit Duin- en Bollenstreek op om samen op te trekken om voortgezet onderwijs voor deze groep jongeren mogelijk te maken.
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>	Kennismemen van het jaarverslag
8.	Inspraak	Nee
9.	Financiële gevolgen	Binnen begroting Holland Rijnland
10.	Bestaand Kader	<p>Relevante regelgeving: De uitvoering van de leerplicht- en RMC-taak is opgenomen in artikel 5.7 lid b van de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland.</p> <p>Het beleidsplan Leerplicht en RMC 2015-2018 is door het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland vastgesteld op 25 maart 2015.</p> <p>NB: Uitvoering van de leerplicht- en RMC-functie maken onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland (artikel 5.7 lid b). De bevoegdheden met betrekking tot het jaarverslag van het RBL zijn als volgt belegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland is bestuurlijk verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het functioneren van het RBL. Het RBL-jaarverslag is de verantwoording van het dagelijks bestuur voor uitvoering van deze aan haar toebedeelde taken. Het Dagelijks Bestuur stelt het jaarverslag vast.

		<ul style="list-style-type: none"> • Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland ontvangt het RBL-jaarverslag ter kennisname. Het wordt ter bespreking geagendeerd op de vergadering van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kan het Dagelijks Bestuur per motie opdragen wijzigingen in de uitvoering van taken of beleid aan te brengen. • Gemeenteraden kunnen het RBL-jaarverslag afzonderlijk in hun raad agenderen. Gemeenten(raden) kunnen middels hun vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur in de vorm van een motie een oproep kunnen doen om beleid/zaken aan te passen, speerpunten te benoemen, etc.. Aangenomen moties dienen door het Dagelijks Bestuur in principe te worden uitgevoerd. Gemeenteraden kunnen ook per brief zaken kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur. In deze vorm is het echter naar inzicht van Dagelijks Bestuur of, en zo ja op welke wijze zij hier invulling aan geven. • Het Portefeuillehouderoverleg Maatschappij spreekt meningsvormend over het RBL-jaarverslag. Het gaat hierbij om de signalen die de uitvoering van de leerplicht- en RMC-functie opleveren voor het lokale en regionale jeugdbeleid. Bespreking in het PHO vindt plaats na vaststelling van het jaarverslag in het Dagelijks Bestuur. Het PHO Maatschappij adviseert het Dagelijks Bestuur over te voeren beleid m.b.t. de uitvoering van haar taken. Het Dagelijks Bestuur kan deze adviezen doorvoeren in de werkplannen leerplicht en RMC.
		<p>Eerdere besluitvorming: Het jaarverslag RBL 2014-2015 is op 15 oktober 2015 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland.</p>
<p>11.</p>	<p>Lokale context (in te vullen door griffier)</p>	

* weghalen wat niet van toepassing is

Adviesnota AB

Vergadering:	Algemeen Bestuur
Datum:	16 december 2016
Locatie:	Gemeentehuis van Alphen aan den Rijn
Agendapunt:	09
Kenmerk:	

Onderwerp: Jaarverslag RBL 2014-2015

Beslispunten:

Kennisnemen van het jaarverslag

Inleiding:

Het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) voert voor 12 gemeenten¹ in Holland Rijnland de leerplichtwet, kwalificatieplicht, leerlingenadministratie en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC-functie) uit. Het RBL is sinds 2008 ondergebracht bij het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. De uitvoering van de RBL-taken zijn opgenomen in artikel 5.7 lid b van de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland. Het RBL doet jaarlijks verslag van haar werkzaamheden in het jaarverslag RBL.

Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland ontvangt het RBL-jaarverslag ter kennisname. Het wordt ter bespreking geagendeerd op de vergadering van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kan het Dagelijks Bestuur per motie opdragen wijzigingen in de uitvoering van taken of beleid aan te brengen.

Beoogd effect:

Discussie over de signalen die de uitvoering van de leerplicht- en RMC-functie opleveren dienen tot input voor het lokale en regionale jeugdbeleid, inkoop jeugdhulp, Wet op Passend Onderwijs, WMO en de Participatiewet.

Argumenten:

1. *Oplegnotitie geeft input aan meningsvormende discussie.* Door middel van een oplegnotitie wil het RBL voeding bieden aan de discussie over de leerpunten van dit jaarverslag voor het lokale jeugd- en onderwijsbeleid.

Kanttekeningen/risico's:

1. In het portefeuillehouderoverleg van 11 februari 2015 is besloten om voortaan twee maal per jaar cijfers van het RBL in het PHO te agenderen: in november het jaarverslag met cijfers over leerplicht, verzuim 18+ en resultaten trajectbegeleiding. In april worden de cijfers over voortijdig schoolverlaten (die OCW in maart publiceert) geagendeerd in relatie tot de ingezette maatregelen en gevoerde beleid. Het jaarverslag 2014-2015 is op basis van dit besluit opgesteld. De cijfers voortijdig schoolverlaten worden dus in een aparte rapportage in april 2016 geagendeerd in het PHO Maatschappij.

¹ RBL Holland Rijnland voert de leerplichttaak uit voor de gemeenten Hillegom, Kaag & Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.

Financiën: De uitvoering van de leerplicht- en RMC-functie maken onderdeel uit van de begroting van Holland Rijnland. In dit advies worden geen wijzigingsvoorstellen m.b.t. de begroting van het RBL gedaan.

Communicatie:

Het jaarverslag RBL 2014-2015 wordt digitaal uitgegeven als pdf. Het jaarverslag wordt ter kennisname toegezonden aan alle scholen, ketenpartners en de gemeenteraden van de 12 opdrachtgevende gemeenten.

Evaluatie:

Uitkomsten van de discussie in het PHO Maatschappij worden meegenomen in de opzet van het RBL werkplan 2016 en het RBL jaarverslag 2015-2016.

Het is aan (individuele) gemeenten om uitkomsten van de discussie die van belang zijn voor het te voeren jeugd- en onderwijsbeleid, inkoop jeugdhulp, passend onderwijs, WMO en Participatiewet op de daartoe geëigende wijze te verwerken.

Bijlagen:

- 1 Oplegnotitie jaarverslag RBL Holland Rijnland 2014-2015
- 2 Jaarverslag RBL Holland Rijnland 2014-2015

Bijlage 1: Oplegnotitie bij Jaarverslag RBL Holland Rijnland 2014-2015

Inleiding

Het Portefeuillehouderoverleg Maatschappij bespreekt ieder jaar het RBL-jaarverslag meningsvormend en adviseert het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland over de uitvoering van de leerplicht- en RMC-functie. Daarnaast levert deze discussie input voor het lokale en regionale jeugdbeleid, inkoop jeugdhulp, Wet op Passend Onderwijs, WMO en de Participatiewet.

Doelstellingen v/s resultaten

Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland heeft op 25 maart 2015 het RBL beleidsplan 2015-2018 vastgesteld. Hierin is een aantal doelstellingen opgenomen, waarvoor per doelstelling in deze oplegnotitie op een rij wordt gezet wat de resultaten waren in schooljaar 2014-2015.

Thuiszitters

In het RBL beleidsplan 2015-2018 is de volgende doelstelling opgenomen:

Iedereen die in staat is onderwijs te volgen vindt een passende onderwijsplek in de regio. Het RBL streeft er naar om het aantal thuiszitters zo ver mogelijk terug te brengen.

Thuiszitters en zorgleerlingen in Zuid-Holland Noord

		Totaal
2014-2015	Thuiszitter	52
	Zorgleerling	51
2013-2014	Thuiszitter	46
	Zorgleerling	56

In 2014-2015 waren er 52 thuiszitters en 51 zorgleerlingen. Samen is dit ongeveer gelijk aan vorig jaar. Belangrijk is om te vermelden dat de rapportage over thuiszitters in het jaarverslag is gewijzigd. In voorgaande jaarverslagen werden alleen de thuiszitters en zorgleerlingen genoemd die in dat schooljaar thuis zijn komen te zitten. In dit jaarverslag worden voor het eerst ook thuiszitters en zorgleerlingen meegeteld die al in voorgaand schooljaar thuis zaten en in het begin van het verslagjaar nog steeds niet naar school gingen. Dit is ook met terugwerkende kracht berekend voor vorig schooljaar. In dit jaarverslag is het aantal van vorig schooljaar daarom gecorrigeerd van 25 naar 46 thuiszitters in 2013-2014.

Ongeveer de helft van deze jeugdigen heeft aan het eind van het schooljaar de schoolgang nog niet hervat. Voor hen zoekt het RBL in samenwerking met partners en ouders/jongere nog naar een oplossing. Het aantal thuiszitters en zorgleerlingen is in het eerste jaar van passend onderwijs nog niet afgenomen. De achterliggende oorzaken van thuiszitten zijn zeer divers waarbij verschillende actoren te benoemen zijn die invloed uit kunnen oefenen. Het kan gaan om een zoektocht naar passend onderwijs, en/of dat eerst een zorgtraject moet worden doorlopen voordat de schoolgang kan worden hervat. Belemmerende factoren bij passend onderwijs kunnen zijn: wachtlijst voor het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs, geen dekkend onderwijsaanbod², ouder/kind-factoren, schoolfactoren, financiële knelpunten bij onderwijs-

² Bijvoorbeeld: er is geen aanbod voor praktijkschoolleerlingen met gedragsproblematiek waardoor die geen onderwijs kunnen volgen op het praktijkonderwijs.

zorgaanbod. Belemmerende factoren bij zorgtraject kunnen zijn: wachtlijst zorg, ouder/kind-factoren, tijd nodig voor onderzoek.

Meest recente reden waarom schoolgang nog niet hervat was	Thuiszitter	Zorgleerling	Totaal
Zorgtraject voorafgaand aan onderwijs*	16	24	40
Zoeken naar passend onderwijs	11	11	22
Jongere kan (en wil) niet naar school	7	8	15
Wachtlijst zorgtraject	3	5	8
Ouders sturen kind niet naar school	4	-	4
In afwachting van inschrijfmoment	3	1	4
Wachtlijst school	1	2	3
Toegang tot school ontzegd (schorsing)	2	-	2
Nog niet bepaald	5	-	5
Totaal	52	51	103

Het RBL neemt samen met gemeenten en samenwerkingsverbanden voor primair- en voortgezet onderwijs deel aan het overleg onderwijs-zorgarrangementen. In dit overleg wordt in kaart gebracht welke behoefte, mogelijkheden en knelpunten de thuiszittersproblematiek naar voren brengt en wordt onderzocht op welke wijze onderwijs-zorgarrangementen (gedeeltelijke) scholing mogelijk kunnen maken. Uit dit overleg komen voor gemeenten signalen voor de inkoop jeugdhulp naar voren.

Vrijstellingen

In het RBL beleidsplan 2015-2018 is de volgende doelstelling opgenomen:

Het RBL wil het aantal vrijstellingen op basis van artikel 5 onder a (op basis van psychische en/of lichamelijke gronden) de komende periode halveren van 123 in schooljaar 2013-2014 naar 65 in 2017-2018.

In 2014-2015 hadden 427 jeugdigen voor een schooljaar of een deel daarvan een vrijstelling van de verplichting om naar school te gaan. 228 hiervan zijn afgegeven op grond van artikel 5 onder a. In het kader van passend onderwijs is het RBL terughoudend in het afgeven van vrijstellingen wegens lichamelijke of psychische gronden. Het aantal nieuw afgegeven vrijstellingen is daardoor lager dan voorgaand schooljaar: 106 (waarvan 11 voor de duur van de leerplicht) tegen 127 (waarvan 28 voor de duur van de leerplicht) in 2013-2014.

Het RBL is met de samenwerkingsverbanden en de zorgaanbieders in gesprek over het afgeven van vrijstelling en de mogelijkheid van onderwijszorgarrangementen. Naast een medisch advies wil het RBL dat ook een onderwijskundig advies wordt meegenomen in de afweging of vrijstelling van de leerplicht noodzakelijk is.

Verzuimmeldingen

In het RBL beleidsplan 2015-2018 is één doelstelling opgenomen m.b.t. het melden van verzuim. Verder wordt in het jaarverslag feitelijk gemeld wat de stand van zaken m.b.t. de verzuimmeldingen en –opvolging is.

Kwaliteit van verzuimmeldingen (18-) in het mbo moet even hoog zijn als op het voortgezet onderwijs: bij 75% i.p.v. 25% van de meldingen wordt daadwerkelijk ongeoorloofd verzuim geconstateerd.

In het verslagjaar is het percentage geconstateerde gevallen van verzuim in het Mbo toegenomen van 59% naar 70%. Tegelijkertijd is dit in het voortgezet onderwijs toegenomen van 89% vorig jaar naar 93% in 2014-2015 (zie tabel 13 op pagina 10).

Effectiviteit RMC-trajectbegeleiding

In het RBL beleidsplan 2015-2018 zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- 59% van de preventief ingezette RMC-trajecten werden in schooljaar 2013-2014 met een positief uitstroomresultaat (onderwijs of werk) afgesloten. Dit moet omhoog naar 70%
- 40% van de curatief ingezette RMC-trajecten werden in schooljaar 2013-2014 met een positief uitstroomresultaat (onderwijs of werk) afgesloten. Dit moet omhoog naar 60%

Het jaarverslag 2014-2015 laat zien dat de resultaten nagenoeg gelijk zijn als vorig jaar.

	Preventief		Vsv'er	
	Aantal	%	Aantal	%
Positief afgesloten (onderwijs, werk of zorg)	58	62%	74	38%
Negatief afgesloten (naar UWV, sociale zaken, of geen positief resultaat trajectbegeleiding)	35	38%	119	62%
Totaal	93	100%	193	100%

De effectiviteit van de trajectbegeleiding is mede afhankelijk van de kansen van jongeren op toegang tot het onderwijs en/of op werk. Motivatie is daarbij een belangrijke positieve variabele. Toegangskansen tot het onderwijs worden minder wanneer jongeren vaker overgestapt zijn naar een andere opleiding of als er persoonlijke problematiek speelt waar het onderwijs moeilijk ondersteuning op kan bieden.

Doelstellingen gerelateerd aan het werkproces RBL

In het RBL beleidsplan zijn een aantal doelstellingen opgenomen die door inrichting van het werkproces zijn gerealiseerd. Dit betreft:

- Alle nieuwe voortijdig schoolverlaters worden direct na uitschrijving benaderd door het RMC voor trajectbegeleiding.
- Alle oude voortijdig schoolverlaters zonder werk of inkomen worden ieder jaar proactief benaderd door het RMC voor trajectbegeleiding.

In het verslagjaar zijn deze doelstellingen uitgevoerd. De laatste doelstelling is geïntensiveerd uitgevoerd dankzij een financiële bijdrage van gemeente Leiden. Alle oude voortijdig schoolverlaters zonder of met een miniem inkomen (tot € 300,- per maand) zijn door twee organisaties (studio Moio en De jonge krijger) benaderd om de actuele dagbesteding in kaart te brengen en jongeren te bewegen naar school of aan het werk te gaan. De resultaten van dit project worden door deze twee organisaties eind 2015 aan het RBL en gemeente Leiden gerapporteerd.

Kansloket

In het RBL beleidsplan 2015-2018 is de volgende doelstelling opgenomen:

Alle voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar met een WWB-uitkering die de intellectuele capaciteiten hebben en waarbij geen belemmeringen gelden die – al dan niet met ondersteuning – binnen een half jaar kunnen worden opgelost, benutten onderwijs als

voorzijnde voorzijing. De jaarlijkse evaluatie van het Kansloket wordt hierbij benut om de resultaten te monitoren.

In het RBL-jaarverslag zijn geen gegevens uit de evaluatie Kansloket 2014-2015 opgenomen omdat deze cijfers nog niet bekend waren op het moment van het maken van het jaarverslag. Kansloket werkt met teldatum 1 oktober, terwijl het jaarverslag loopt van 1 augustus t/m 31 juli. Inmiddels zijn de cijfers van Kansloket wel bekend:

Resultaten Kansloket 2014-2015	2013-2014	2013-2014 %	2014-2015	2014-2015 %
Geplaatst op een opleiding	56	53%	28*	43%
werk	5	5%	6	9%
Negatief advies Kansloket: (nu) niet schoolbaar*	23	22%	10	15%
Aangemeld bij ROC maar om persoonlijke problemen school (nu) niet** haalbaar	0		9	14%
Wil niet meewerken, uitkering gestopt	18	17%	1	2%
Buiten de doelgroep gevallen (27+ of verhuisd)	1	1%	1	2%
Zelf aangemeld bij ROC en niet geplaatst***	0		10	15%
WSW-Wajong****	2	2%	0	0%
Totaal	105	100%	65	100%

*In 2013-2014 werd nog geen onderscheid gemaakt tussen de variabelen 'negatief advies Kansloket' en 'om persoonlijke redenen nu geen school'. Toen werd één variabele gehanteerd: 'nog niet plaatsbaar op een opleiding'.

** Waarvan 17 op ID College en 11 op ROC Leiden

*** In 2014-2015 waren er 10 jongeren die zich zelf hadden aangemeld, en naar aanleiding daarvan besproken zijn in het Kansloket. In 2013-2014 waren er geen 'zelf-melders', maar liep alles centraal via project JA!

**** in 2014-2015 is de mogelijkheid WSW-Wajong niet meer beschikbaar door invoering van de participatiewet.

De praktijk is anders dan de doelstelling. Bij 43% van de jongeren die vanuit sociale zaken worden ingebracht bij het casuïstiek Kansloket, lukt het om een jongere geplaatst te krijgen op een opleiding. Dit percentage is lager dan vorig schooljaar. Gedeeltelijke verklaring is het stopzetten van de subsidie aan het Oriëntatiejaar. Daardoor is begeleiding van jongeren bij het oplossen van knelpunten om de toegang tot het onderwijs mogelijk te maken weggefallen. Het wordt door het RMC als knelpunt ervaren dat er (nog) weinig aanbod in de regio is om jongeren te ondersteunen bij knelpunten die plaatsing op het onderwijs in de weg zitten. Dit geldt zowel voor jongeren met een uitkering die terug willen naar school als voor voortijdig schooluitvallers. Het gaat dan o.a. om taal- en rekenachterstanden, schulden, huisvesting, gedragsproblematiek, of begeleiding bij alle technische zaken rondom de intakeprocedure van een MBO. Er hoeft maar iets mis te gaan in de keten en de procedure stopt. Vanuit de regionale aanpak voortijdig schoolverlaten is bij het ministerie van OCW subsidie aangevraagd om in schooljaar 2015-2016 te starten met een onderwijs-toeleidende voorziening voor ongediplomeerde jongeren uit het voortgezet onderwijs en voortijdig schoolverlaters uit het MBO: 'Buitenkans'. Ook gemeente Leiden draagt in dit opstartjaar financieel bij. Wanneer er duidelijkheid is over de toekomstige beschikbaarheid van Rijksmiddelen voor de regionale aanpak voortijdig schoolverlaten kan bepaald worden of na schooljaar 2015-2016 gemeentelijke middelen nodig zijn voor de doorontwikkeling van project Buitenkans.

Doelstellingen gerelateerd aan vsv-cijfers

In het RBL beleidsplan is een aantal doelstellingen opgenomen dat een relatie heeft met de cijfers voortijdig schoolverlaten. Hierop wordt nader ingegaan in de Rapportage voortijdig schoolverlaten die medio maart/april in het PHO Maatschappij wordt geagendeerd.